

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 489/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou Gritters a spol., s. r. o., Záhradnícka 46, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Ján Gritters, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 414/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „navrhovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 414/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«... je fyzická osoba, ktorá vystupuje ako navrhovateľ v právnej veci navrhovateľa: [REDAKOVANÉ], narodený: [REDAKOVANÉ] bytom: [REDAKOVANÉ] proti odporcovi: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zapísaná v OR Bratislava I., oddiel: Sa, vložka číslo: 62/B na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40.000,- EUR.

Uvedená právna vec je vedená na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn.: 4 Co 414/2012...

Súdne konanie vo veci samej bolo začaté na základe žalobného návrhu z februára 2009 podaného na Okresný súd Bratislava IV, ktorý v tomto konaní vedenom pod sp. zn.: 5 C/23/2009 rozhodol rozsudkom zo dňa 30.03.2012 nasledovne:

„Zverejnením článku uverejnenom v denníku [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ], ročník [REDAKOVANÉ], číslo: [REDAKOVANÉ], na strane [REDAKOVANÉ] s pokračovaním na strane [REDAKOVANÉ] s titulkom [REDAKOVANÉ] došlo k neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľa na ochranu osobnosti.

Návrh navrhovateľa v časti:

„Odporca je povinný v najbližšom čísle celoslovenského vydania denníka [REDAKOVANÉ] pripravovanom po právoplatnosti tohto rozsudku uverejniť na prvej strane tohto denníka ospravedlnenie navrhovateľovi v nasledovnom znení:

„[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“

V celoslovenskom vydaní denníka [REDAKOVANÉ] zo dňa [REDAKOVANÉ] sme uverejnili článok s titulkom [REDAKOVANÉ] V uvedenom článku sme uviedli, že:

- [REDAKOVANÉ] podriadený a pravá ruka [REDAKOVANÉ] dohadoval podozrivé miliónové zmluvy, kde sú náklady na relácie o tretinu vyššie ako pri podobných programoch v tej istej televízii.“

- „Štyri kontrolované relácie [REDAKOVANÉ] boli predražené o 16,5 milióna korún (547.699 eur) porovnateľné relácie stoja o tretinu menej. Všetky podozrivé relácie zadával výrobný riaditeľ [REDAKOVANÉ] (na fotografii).“

- „V materiáli [REDAKOVANÉ] naznačovala, že väčšinu podozrivých obchodov získali spoločnosti blízke riaditeľovi výroby [REDAKOVANÉ], ktorý práve určuje, ktoré firmy budú pre [REDAKOVANÉ] vyrábať.“

Zverejnením tohto článku sme vážnym spôsobom zasiahli do ochrany osobnosti [REDAKOVANÉ] a preto sa za uverejnenie tohto článku [REDAKOVANÉ] verejne ospravedlňujeme.

Nadpis ospravedlnenia „[REDAKOVANÉ]“ je odporca povinný uverejniť rovnakým typom písma, rovnakou veľkosťou písma ako bol uverejnený titulok článku [REDAKOVANÉ] uverejnený v denníku [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] ročník [REDAKOVANÉ], číslo: [REDAKOVANÉ], na strane [REDAKOVANÉ] zamieta.

Návrh navrhovateľa v časti na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 EUR zamieta.“

... Voči uvedenému rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn.: 5 C/23/2009, podal v júli 2012 Sťažovateľ v zákonnej 15 dňovej lehote kvalifikované odvolanie na Krajský súd v Bratislave, kde je konanie vedené pod spisovou značkou 4 Co 414/2012. Od podania odvolania na Krajský súd v Bratislave Sťažovateľom do dňa podania tejto Sťažnosti ubehli viac ako tri roky, vo veci nebolo rozhodnuté a Sťažovateľ nemá vedomosť o tom, aby zo strany Krajského súdu v Bratislave bol vykonaný úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej.»

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn.

4 Co 414/2012 porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby krajskému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov a aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 12 500 €, ako aj úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietahov v napadnutom konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil dovtedajší protiprávny stav zapríčinený neprerokovaním veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený v zmysle § 62 zákona o súdoch uplatnil sťažnosť na orgáne štátnej správy krajského súdu, čím by mu poskytol priestor na odstránenie nečinnosti v napadnutom konaní. Túto skutočnosť overil ústavný súd aj na krajskom súde, ktorý potvrdil, že sťažovateľ dosiaľ v súvislosti s napadnutým konaním neuplatnil sťažnosť na prieťahy u predsedu krajského súdu.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012) uviedol, že na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade netrvá v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu bola už *prima facie* zjavne neprimeraná, čo však v konkrétnych okolnostiach danej veci nemožno podľa jeho názoru bez ďalšieho konštatovať.

Vzhľadom na to, že ústavný súd z obsahu sťažnosti nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľa z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol ju ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že podľa jeho názoru napadnuté konanie ani netrvá tak dlho, aby bez ďalšieho bolo možné dospieť k záveru, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto bolo možné sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že krajský súd vo veci koná ako súd odvolací, úlohou ktorého je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto krajský súd spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony (§ 213 Občianskeho súdneho poriadku) ani nie je povinný nariadiť pojednávanie (§ 214 Občianskeho súdneho poriadku). Z uvedeného (aj vzhľadom na predmet konania) teda nevyplýva, že krajský súd je v odvolacom konaní „úplne“ nečinný.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným prieťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015